

7/6529

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

29 HAZİRAN 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/- 1132-26532
KONU :Hatay Milletvekili
Sayın Mehmet ERASLAN'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:TBMM Başkanlığının 13.06.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11636 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet ERASLAN'ın 7/6529-11638 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

E K :
1 Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ERASLAN'IN
7/6529-11638 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

SORU 1- Son 10 yılda, yıllar itibariyle Deniz Ticaret filomuzun Dış Ticaretimizdeki payı nedir?

CEVAP 1- 1995-2004 yılları arası Dış Ticaret Taşımlarında Denizyolu Taşımacılığının payına ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

**DIŞ TİCARET TAŞIMALARINDA, YILLAR İTİBARIYLA DENİZYOLU
TAŞIMACILIĞININ PAYI**

YILLAR	Denizyolu Taşımacılığı Payı (%)
1995	91,1
1996	84,8
1997	85,5
1998	88,1
1999	83,9
2000	88,6
2001	87,0
2002	87,3
2003	87,2
2004	87,4

Kaynak: DİE

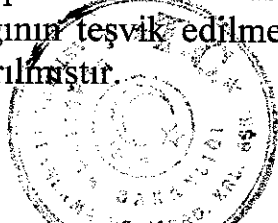
SORU 2- Dış Ticaret taşımlarında, Türk Bayraklı gemilerin gittikçe azalan taşıma payının artırılmasına yönelik olarak Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

CEVAP 2-Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrili, iki kıtayı birbirine bağlayan coğrafi konuma sahip olması gözönüne alındığında, dış ticaretimizin geliştirilmesi, ekonomimizin dışa açılarak dünya ekonomisi ile bütünleşmesi ve diğer bütün ekonomik hedeflerimizin gerçekleştirilmesi yolunda denizcilik sektörünün önemli bir rol üstlenmesi kaçınılmazdır.

Bilindiği gibi Denizcilik Sektörü, sadece bir ulaşım kavramından ibaret olmayıp, ulaşımı, tersaneleri, kıyı yapı ve tesisleri, deniz altı kaynakları, balıkçılığı, deniz turizmi, uluslararası ilişkileri ve canlı diğer kaynakları ile çok büyük bir potansiyel oluşturmaktadır.

Bu bilinçle; Bakanlık olarak Denizcilik Sektörümüzün geliştirilerek Dünya Denizcilik Sektöründe hak ettiği yeri alması için bir dizi önlemler almış bulunuyoruz.

Bu bağlamda; öncelikle denizcilik sektöründe kullanılan yakıtta Özel Tüketim Vergisi sıfırlanmış, Liman Ücret Tarifelerinde %50'lere varan indirimler yapılarak özellikle turistik amaçlı gemi uğraklarının sayısının artmasına imkan sağlanmıştır. Sektörün gelişimini engelleyen bir çok mevzuatta gerekli güncelleştirme çalışmaları tamamlanmış olup, 2005 yılında da bu çalışmalara devam edilmektedir. "Denizciliğe yatırım yapan kazanır" düsturundan hareketle, 2005 yılı bütçesine kabotaj hattı taşımacılığının teşvik edilmesi ve koster filosunun yenilenmesine yönelik projelere ödenek ayrılmıştır.

Karayolu taşımacılığını denizlere kaydırmak, kabotaj hattında yolcu, araç ve yük taşımacılığını canlandırmak ve rekabet gücü kazandırmak amacıyla kabotaj hattında çalışan gemiler ile balıkçı gemilerinde kullanılan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) sıfırlanmış yakıt uygulaması 01 Ocak 2004 tarihinde başlatılmıştır. 2004 sonu itibariyle, 4875 adet gemi bu uygulamadan yararlanmış olup, Denizcilik sektörüne; 2004 yılında 223.000 tonu motorin ve 18.000 tonu Fuel-Oil olmak üzere 241.000 ton ÖTV'siz yakıt satışından toplam 190 Trilyon TL'lık bir destek sağlanmıştır.

ÖTV'siz yakıt uygulamasıyla yolcu ve araç taşıma ücretlerinde 2004 yılında artış yapılmadığı gibi 2003 yılında uygulanan ücretlerde de; İDO'da (İstanbul Deniz Otobüsleri) %25 ile %40 , TDI'de (Türkiye Denizcilik İşletmeleri) %9 ila %32 arasında indirim sağlanarak yaklaşık 93 Trilyon TL katkı sağlanmıştır. İndirim sonrası 2004 yılı döneminde 2003 yılı dönemine göre taşıma sayılarında; İDO'da yolcu sayısında % 36, araç sayısında ise %84, TDI'de yolcu sayısında % 11, araç sayısında ise %2' lik bir artış sağlamıştır.

ÖTV'siz yakıt uygulaması sonucunda yolcu taşımacılığında görülen olumlu gelişmelerle istenen hedeflere ulaşılmış, ancak yük taşımacılığında küçük çaplı hareketlenmelere karşın nihai hedefe ulaşmanın zaman alacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, diğer ülke limanlarına göre oldukça yüksek olan liman ücret ve tarifelerinde, 01.08.2003 tarihi itibarıyla yaklaşık %50, fener ücretlerinde %30, turistik amaçlı gemiler (krvaziyer) ile kabotaj hattında çalışan gemiler için sağlık rüsumunda %50 indirim sağlanmıştır. Böylece limanlarımıza gelen gemi, yolcu ve yük trafiğinde yaklaşık %35 oranında artış kaydedilmiş, özellikle krvaziyer gemi uğraklarındaki artışa paralel olarak artan turist sayısı, ilgili bölgelerin ticaret hacminde gözle görülür bir iyileşme sağlanmıştır.

Denizcilik Sektöründeki hedeflerimizden bir diğeri de Türk Deniz Ticaret Filosunun gençleştirilmesi ve güçlendirilmesidir. Kan kaybeden koster filomuzun gemi ithalatı yoluyla desteklenmesi amacıyla, Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu'nda yapılan değişiklik; sicile kaydolabilmek için ithal gemilerde aranan tonaj sınırı 12.000 DWT'dan 3.000 DWT' a, yolcu gemileri ile özel maksatlı/özel yapılı gemilerin 499 GRT olan tonajı 300 GRT'a indirilmiştir. Keza 2581 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte yapılan değişikliklerle de, ithal gemilere sağlanan muafiyetlerde tüm tonaj sınırlamaları kaldırılmıştır.

Öte yandan, 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununun (TTK) bazı maddelerinde yapılan değişiklik, Türk Bayraklı gemilerin yurt dışında yabancılara satılabilme konularında kolaylık sağlanmış, böylelikle gemi finansmanının önündeki engeller kaldırılarak, uluslararası kreditorlerin Türk yatırımcılarına olan güveni arttırılmıştır. Türk Ticaret Kanunu'nda yapılan bir diğer değişiklik, hangi gemilerin Türk Gemisi kabul edileceği yeniden belirlenmiş, denizcilik şirketleri hisselerinin %49'unun hamiline yazılı olması sağlanarak, yabancı sermayenin sektöre ilgi duyacağı ortam oluşturulmuştur. Ayrıca deniz hukuku alanında büyük gereksinim duyulan "Denizcilik İhtisas Mahkemeleri" kurulmuştur

Türk Denizciliğinin geliştirilmesi amacıyla; Türk bayrağı çekebilme şartları değiştirilerek, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş şirketlere ait hisse senetlerindeki ortaklık paylarının çoğunun nama yazılı olması şartı getirilmiştir. Türk bayrağıyla geçici olarak yapılacak giriş ve çıkışlarla ilgili gerekli yasal düzenlemeler yapılarak kiralama sürelerinin uzatılmasına ve işlemlerin basitleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

Limanlarımızdaki gemi faaliyetlerinin düzenli hale getirilmesi ve belli bir disiplin altına alınması amacıyla, "Kabotaj Hattında Yapılacak Düzenli Seferlerde Aranacak Kriterler" belirlenmiş, yurt dışı hatlarda düzenli çalışacak gemilere yönelik uygulanan "Hat İzin Esas ve Usulleri" güncelleştirilerek işlemlerin kolaylaştırılması sağlanmıştır.

"Gamiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW)'si doğrultusunda, 5 yıllık periyotlarla Uluslararası Denizcilik Örgütü'ne (IMO) verilmesi gereken, gemiadamlarının eğitim ve belgelendirilmesini gerçekleştiren kurum/kuruluşların kalite sistemi çerçevesinde denetlenmesi ve bu denetim raporları doğrultusunda Denizcilik Müsteşarlığımızın yaptığı uygulamaları içeren ikinci ülke raporu Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından kabul edilmiş, böylelikle ülkemiz ilk 17 ülkenin yer aldığı "Beyaz Liste"deki yerini korumuştur.

Uluslararası sefer yapan 500 grt ve üzeri gemilerin yanaşabileceği limanlarımızda, "Uluslararası Gemi ve Liman Güvenliği (ISPS) Kodu" uygulamaları, 1 Temmuz 2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda kıyılarımızda yer alan ISPS Kodu'na tabi 163 liman tesisinden 130'unun, liman güvenlik planları onaylanmıştır. Bu limanlar ISPS uygulamaları açısından da dünya ortalamasının üzerinde bir konumda yer almaktadır.

Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine dair Yönetmelik çerçevesinde, Türk Loydu Vakfı ve Bureau Veritas Klas Kuruluşu ile Yetki Devri Protokolü imzalanmıştır.

2003 yılı Ulusal Programında yer alan "Deniz Ulaştırması ve Deniz Güvenliği Konusunda AB Mevzuatına Uyum Sağlanması ve Uygulamaların Etkinliğinin Arttırılması" önceliği çerçevesinde AB Eşleşme Projesi kapsamında; Deniz Emniyeti, Gemi ve Gemi adamlarına ilişkin konuları düzenleyen bir kanun ve 16 adet yönetmelik hazırlanmıştır.

AB'nin bir parçası olarak, Türk bayraklı gemilerin kondisyonlarının iyileştirilmesi ve bayrak itibarının yükseltilmesi amacıyla; 2004 yılında Gemi Sörvey Kurulu(GSK) ve Liman Devleti Kontrolü (PSC) denetimlerini de yapacak 80 uzman personel atanmıştır.

Yukarıda açıklanan yeni uygulamalardan sonra denizciliğimizin hızla gelişerek arzu edilen seviyelere gelmesi beklenmektedir.

